

Освіта Харківщини XXI століття

Освітній менеджмент: моделювання інноваційних процесів

*каталог вісімнадцятої обласної тематичної онлайн-виставки
ефективного педагогічного досвіду*

*Любов Покроєва, ректор
Харківської академії неперервної освіти,
кандидат педагогічних наук, доцент,
заслужений працівник освіти України*

Шановні освітяни!

Для ефективного впровадження ключових засад НУШ, подолання всіх сучасних викликів, зокрема й освітніх утрат, особливої актуальності набуває проблема підготовки керівників і педагогів ЗЗСО до роботи в нових умовах, удосконалення їх професійних компетентностей. З метою розвитку здатності педагогів до інноваційної діяльності, обміну кращими практиками й ефективним педагогічним досвідом КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» навіть у важкий період нашої історії, що пов'язаний із воєнним станом, традиційно запрошує освітян до презентаційних заходів для ознайомлення з творчими надбаннями педагогічних працівників Харківського регіону. Учасники онлайн-виставки мають можливість презентувати власні надбання в дистанційному форматі.

XVIII обласна тематична онлайн-виставка ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття» (далі – XVIII онлайн-виставка) **відбулася 22-28 квітня 2025 року** за темою **«Освітній менеджмент: моделювання інноваційних процесів»** у таких номінаціях: «Цифровізація, моніторинг якості освіти: інструменти реалізації Концепції НУШ на рівні початкової та базової школи»; «Упровадження академічної доброчесності в освітній діяльності керівників і педагогів ЗЗСО»; «Трансформації професійного розвитку керівників і педагогів у сучасних умовах НУШ».

Під час роботи учасники XVIII онлайн-виставки презентували ефективний досвід роботи педагогічних колективів щодо впровадження пріоритетних напрямів розвитку освіти в регіоні відповідно до Концепції «Нова українська школа».

Професійний розвиток педагогів в умовах реформування освіти спрямований на підвищення їх професійного рівня, розвиток ініціативи

та творчості кожного педагога, а також на підвищення ефективності управлінського та освітнього процесів. Це включає пошук шляхів, форм, методів і засобів організації професійного розвитку керівних кадрів і вчителів, упровадження інноваційних освітніх технологій та сучасних напрацювань освітнього менеджменту в практику діяльності закладів освіти.

Харківська академія неперервної освіти спрямовує свої зусилля на допомогу закладам освіти у створенні сучасної системи професійного розвитку педагогів. Метою освітньої діяльності КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» у 2025 році є: неперервний професійний розвиток педагогічних працівників закладів загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти; розширення й удосконалення раніше набутих компетентностей та формування нових професійних компетентностей в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа»; упровадження нових професійних стандартів «Керівник закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

Для досягнення мети створено комплексну модель неперервного професійного розвитку керівних кадрів і педагогічних працівників, що включає різні форми підвищення кваліфікації та науково-методичний супровід працівників сфери освіти в міжтестастійний період, зокрема навчання за програмою пролонгованих навчально-методичних форм (школа ефективного управління закладом загальної середньої освіти – для новопризначених директорів і заступників директорів із навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти; школа новопризначеного керівника територіального методичного об'єднання – для педагогічних працівників ЗЗСО територіальних громад та інші).

Упровадження концепції Нової української школи вимагає інноваційних підходів до управління закладами освіти та використання цифрових інструментів для забезпечення ефективності освітнього процесу. Диджиталізація освітнього менеджменту – це інтеграція цифрових технологій у процеси управління освітніми закладами, яка включає автоматизацію адміністративних процедур, створення електронних баз даних, упровадження платформ для дистанційного навчання, а також використання аналітики, здійснення моніторингу для прийняття управлінських рішень. Питання вдосконалення навичок використання цифрових технологій в управлінській діяльності передбачено в змісті освітніх програм підвищення кваліфікації керівних кадрів.

Попри очевидні переваги, процес диджиталізації стикається з низкою викликів: інфраструктурні обмеження (забезпечення закладів

освіти необхідним обладнанням і швидкісним інтернетом); кваліфікація персоналу (необхідність освітянам постійно вдосконалювати навички роботи з новими технологіями); безпека даних (пріоритет захисту персональної інформації учасників освітнього процесу). Ці виклики сьогодення обумовлюють оновлення змісту курсів підвищення кваліфікації та методичних заходів зазначених вище пролонгованих навчально-методичних форм: «Цифровізація функціонування методичного об'єднання: управлінський та організаційно-методичний аспекти», «Цифрові сервіси в управлінській діяльності», «Безпечне освітнє середовище закладу освіти в умовах воєнного стану» тощо.

У сучасних умовах, спричинених пандемією COVID-19 і повномасштабною війною, особливого значення набуває проблема навчальних утрат і розривів. Інструментом своєчасного їх виявлення та кількісної оцінки є моніторинг якості освіти.

Зважаючи на це, Комунальний вищий навчальний заклад «Харківська академія неперервної освіти» з 2024 року реалізує регіональний освітній проєкт «Моніторинг навчальних утрат і розривів у системі загальної середньої освіти Харківської області», мета якого полягає в зорієнтованості регіональної системи моніторингу якості освіти на проблему вимірювання навчальних утрат і розривів, а також у наданні допомоги педагогічним працівникам щодо визначення ефективних шляхів їх подолання.

Реалізація регіонального проєкту передбачає проведення регіональних моніторингових досліджень за такими напрямками:

- якість початкової освіти;
- розвиток ключових компетентностей учнів у базовій школі;
- готовність учнів 11 класів до вступних випробувань;
- результати вступних випробувань випускників закладів загальної середньої освіти.

Результати регіональних моніторингових досліджень надають можливість отримати об'єктивні дані про результати освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти Харківської області, їх відповідність державним стандартам і визначити шляхи підвищення ефективності та якості навчання.

У сучасних умовах реформування загальної середньої освіти для кожного учасника освітнього процесу вкрай важливо зосередити увагу на компетентнісному, особистісно зорієнтованому, ціннісному, діяльнісному підходах, дотриманні таких ключових принципів, як людиноцентризм і академічна доброчесність, що об'єднані

самоповагою до власної гідності та повагою до гідності іншої особистості. Школа має створити умови для розвитку особистості учня, учителя, інших учасників освітнього процесу. Кожний керівник мріє, щоб випускники ЗЗСО реалізували свої знання, набутий досвід, перетворювали мрії на найкращі реалії, творили щасливе майбутнє на своїй рідній землі, у подальшому ставали надією того чи іншого осередка.

У XVIII онлайн-виставці взяли участь і презентували свій досвід роботи 7 закладів освіти. Велика кількість освітян зацікавлено знайомилися з матеріалами учасників XVIII онлайн-виставки: із кращими практиками та творчими надбаннями, ідеями щодо створення інноваційного освітнього простору, прийомами управління освітнім процесом, спрямованими на підвищення його ефективності. Представляємо учасників XVIII онлайн-виставки за номінаціями.

Номінація *«Цифровізація, моніторинг якості освіти: інструменти реалізації Концепції НУШ на рівні початкової та базової школи»:*

- Люботинська загальноосвітня школа I-III ступенів № 4 Люботинської міської ради Харківської області – досвід за темою «Цифрові інструменти й ресурси для організації освітнього простору НУШ та моніторинг освітніх процесів»;
- Комунальний заклад «Зачепилівський ліцей» Зачепилівської селищної ради Берестинського району Харківської області – досвід за темою «Створення якісного цифрового освітнього середовища для навчання, використання інтерактивних ресурсів та інструментів»;
- Комунальний заклад «Харківський ліцей № 140 Харківської міської ради» – досвід за темою «Диджиталізація освітнього процесу».

Номінація *«Упровадження академічної доброчесності в освітній діяльності керівників і педагогів ЗЗСО»:*

- Комунальний заклад «Безлюдівський юридичний ліцей імені І.Я. Підкопая Безлюдівської селищної ради» – досвід за темою «Система формування культури академічної доброчесності у закладі освіти в сучасних умовах».
- **Номінація** *«Трансформації професійного розвитку керівників і педагогів у сучасних умовах НУШ»:*

- Берестинський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 17 Берестинської міської ради Харківської області – досвід за темою «Психологічний супровід як засіб трансформації професійного розвитку сучасного педагога ЗДО»;
- Балаклійський ліцей № 3 Балаклійської міської ради Харківської області – досвід за темою «Інноваційні підходи до професійного розвитку керівників і педагогів в умовах НУШ: виклики, можливості, перспективи»;
- Комунальний заклад «Дергачівський ліцей № 1 імені Данила Бакуменка» Дергачівської міської ради – досвід за темою «Реалізація Концепції НУШ в умовах співпраці КЗ «Дергачівський ліцей № 1 імені Данила Бакуменка» Дергачівської міської ради та ліцею імені Івана Пулюя Львівської міської ради».

Ми вдячні учасникам виставки, цінуємо їх практичні досягнення та творчі надбання, будемо сприяти поширенню кращих ідей і практик серед педагогічної громадськості.

На сайті Академії в розділі «Педагогічна виставка «Освіта Харківщини ХХІ століття» відкрито доступ для загального ознайомлення з матеріалами учасників: можна ознайомитися з відеопрезентаціями, описом досвіду роботи, розглянути відеовізитки, відеоролики, фрагменти дистанційних методичних заходів, методичні розробки уроків/занять, фотоальбоми тощо.

Сподіваємося, що педагогам Харківської області будуть корисні представлені матеріали.

Запрошуємо до участі в наступних онлайн-виставках!

**Комунальний заклад «Зачепилівський ліцей»
Зачепилівської селищної ради
Берестинського району Харківської області**

Адреса: вул. Центральна, буд. 36,
селище Зачепилівка, Берестинський район,
Харківська область, 64401
Телефон: +38(05761)51206
E-mail: zachepilovkazosh@ukr.net
Сайт: <https://zachepulivkalicey.ukr.school/>

Номінація «Цифровізація, моніторинг якості освіти: інструменти реалізації Концепції НУШ на рівні початкової та базової школи»

Тема досвіду: «Цифрові інструменти для урізноманітнення навчання, мотивації, самостійності учнів і моніторингу їхніх досягнень»

П'ять років поспіль є важкими випробуваннями для освіти, спричиненими COVID-19 і повномасштабним вторгненням росії в Україну. Ізоляція, розірвання соціальних зв'язків, зниження мотивації стали поширеними явищами. У таких умовах виникла нагальна необхідність швидкої адаптації та розвитку технологій дистанційного навчання й виховання в КЗ «Зачепилівський ліцей». Першочерговим завданням для адміністрації ліцею стало не просто збереження освіти, а забезпечення її ефективного функціонування в таких обставинах. Це передбачало створення якісного цифрового середовища в закладі; залучення учнів, які перебувають за кордоном, до навчання; подолання технічної нерівності, забезпечення безпеки та психологічного комфорту всіх учасників освітнього процесу.

Фото 1. Педагогічний колектив ліцею

Сьогодні заклад має сучасні кабінети, оснащені комп'ютерною технікою (комп'ютери, ноутбуки, графічні планшети), візуалізаційним обладнанням (документ-камери, інтерактивні дошки, проєктори), високошвидкісним інтернетом і ліцензійним програмним забезпеченням. Завдяки підтримці міжнародних організацій учні пільгових категорій отримали необхідні для навчання пристрої: ноутбуки, планшети та хромбуки. Усі здобувачі освіти, включаючи й тих, які в цей час проживають за кордоном, залучені до дистанційного навчання.

Значна увага приділяється в ліцеї створенню безпечного освітнього середовища. У закладі функціонує клас безпеки, який було відкрито в рамках Всеукраїнського проєкту. Сучасне обладнання кабінету безпеки допомагає відпрацювати й засвоїти алгоритм дій для формування та вдосконалення в учнів здоров'язбережувальної компетентності.

Наш заклад освіти бере участь у **всеукраїнському проєкті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність»**, який виконується Радою міжнародних наукових досліджень і обмінів (IREX) за підтримки Посольства Великої Британії та США, у партнерстві з Міністерством освіти і науки України та Академії української преси.

Важливе значення для підтримки психоемоційного стану учасників освітнього процесу має активна діяльність психолога. На високому рівні організовано роботу з педагогічними працівниками, яка включає індивідуальні та групові консультації з питань управління стресом, запобігання емоційному вигоранню, налагодження ефективної комунікації. Постійно розробляються та поширюються інформаційні матеріали щодо підтримки психоемоційного стану для батьків і дітей.

Фото 2. Тренінг для вчителів ліцею
«Соціальний захист населення»

Для підвищення психологічної стійкості всі педагоги ліцею взяли участь у низці тренінгів:

- «Коли світ на межі змін: упровадження моделі школи, чутливої до психічного здоров'я»;
- «Підтримка повернення до очного та змішаного навчання у Харківській області» – із надання першої психологічної допомоги в межах проєкту;
- «Підготовка шкіл до соціальної згуртованості» – у рамках проєкту, що реалізується Фондом Terredeshommes в Україні за підтримки проєкту «EU4ResilientRegions. Програма спеціальної допомоги Україні», який виконується за дорученням Уряду Німеччини.

Створення якісного цифрового середовища стало можливим завдяки партнерству з національною освітньою платформою «Всеосвіта». Адміністрація ліцею використовує платформу для моніторингу й оцінки ефективності роботи вчителів, успішності учнів.

В умовах дистанційної освіти педагоги ефективно застосовують різноманітні цифрові інструменти. Відеоуроки та відеоконференції проводяться за допомогою сервісів Google Meet і ZOOM. Спілкування та співпраця на уроках між здобувачами освіти й учителями забезпечують онлайн-дошки Padlet, Google Jamboard, Canva, Lino. Для швидкої комунікації учасників освітнього процесу використовуються месенджери Viber, Messenger, Telegram, WhatsApp, електронна пошта, а також офіційна сторінка у Facebook.

Щоб зробити формувальне оцінювання цікавим, інтерактивним, учителі застосовують різноманітні онлайн-інструменти: LearningApps.org, Kahoot, Mentimeter, платформи «На Урок» і «Всеосвіта», «IZZI».

Педагогічний колектив нашого ліцею продемонстрував стійкість і здатність до трансформацій у найскладніших умовах, забезпечивши реалізацію Концепції НУШ при переході від початкової до базової школи. Упровадження компетентнісного й діяльнісного підходів, проєктні технології, інтегроване навчання та інноваційні методики стали ключовими елементами цього процесу.

Успішне й ефективне впровадження Концепції Нової української школи здійснюють 37 педагогічних працівників: 20 учителів вищої кваліфікаційної категорії, з яких 2 мають звання «вчитель-методист», 15 – «старший вчитель»; 2 експерти із сертифікації педагогічних працівників (Світлана Гвоздік – «Початкова школа», Вікторія Гришина – «Математика»); 2 сертифіковані педагоги – Людмила Галайдич (2021), Лілія Сисоєва (2022), 2 учасники III етапу сертифікації 2025 року

(«Початкова школа» та «Історія»); 6 тренерів-педагогів НУШ курсів підвищення кваліфікації КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

Педагогічні працівники закладу є постійними учасниками професійних конкурсів. Протягом березня – травня 2023 року педагоги закладу брали участь у VI Фестивалі «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують» за темою «Дистанційне навчання в період воєнного стану». Переможцями Фестивалю стали 16 робіт: диплом I ступеня отримали 3 учасники, II ступеня – 4, III ступеня – 9. За результатами участі в IV Міжнародному конкурсі для вчителів «Українознавчі пріоритети освітнього процесу» I місце посіли 5 учасників, II – 3, III – 6. На обласному етапі Всеукраїнського конкурсу «Учитель року» у 2022/2023 н. р. у номінації «Фізична культура» Ячевський Максим посів 5 місце, а в цьому навчальному році в номінації «Технології / Трудове навчання» Злидень Ольга стала лауреатом (II призове місце).

Педагоги беруть участь у ролі спікерів у заходах, які організовують КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», Східне міжрегіональне управління Державної служби якості освіти, КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Зачепилівської селищної ради. Поширюючи власний досвід, проводять тренінги, майстер-класи, семінари-практикуми, майстерки як на рівні закладу, так і на рівні територіальної громади. **Мають публікації в професійних виданнях:** «Джерело педагогічних інновацій» Харківської академії неперервної освіти, Центр прогресивної освіти «Генезум», у збірнику матеріалів V Всеукраїнського відкритого науково-практичного онлайн-форуму «Інноваційні трансформації в сучасній освіті: виклики, реалії, стратегії».

Фото 3. Зіркова учнівська команда ліцею зі своїми наставниками

З метою покращення результативності освітнього процесу постійно проводяться моніторингові дослідження. Отримані результати моніторингу ретельно аналізуються та обговорюються на педагогічних радах, засіданнях методичних об'єднань і адміністративних нарадах. На основі цих обговорень оперативно вносяться необхідні корективи до навчальних планів, методик викладання та організації дистанційного навчання.

Результатом спільної роботи адміністрації закладу та педагогічного колективу стали високі досягнення здобувачів освіти ліцею.

Так, у 2024 році нагороджено Похвальними листами «За високі досягнення у навчанні» 21% здобувачів освіти. Ліцеїсти є призерами обласного етапу XXIII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, обласного фестивалю з комп'ютерної графіки та анімації, лауреатами обласного фестивалю ораторського мистецтва, переможцями обласного етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із базових дисциплін, XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка, XXIV Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика та інших конкурсів і фестивалів.

Попри складні виклики, КЗ «Зачепилівський ліцей» не лише успішно зберіг освітній процес, а й продемонстрував високу здатність до адаптації, інновацій та постійного розвитку. Завдяки спільним зусиллям педагогів, адміністрації, батьків і підтримці партнерів ліцей продовжує забезпечувати якісну освіту, сприяти всебічному розвитку учнів, успішно впроваджувати принципи Нової української школи в умовах цифрової трансформації.

Інна Паламар, директор ліцею

**Люботинська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 4
Люботинської міської ради Харківської області**

Адреса: 62433, м. Люботин, Харківська область

E-mail: lub_school_4@ukr.net

Сайт: <https://lubotyn4.school.org.ua/>

Телефон: +38(057)741-16-10

Номінація «Цифровізація, моніторинг якості освіти:
інструменти реалізації Концепції НУШ на рівні початкової та
базової школи»

Тема досвіду: «Цифрові інструменти й ресурси для організації
освітнього простору НУШ та моніторинг освітніх процесів»

Оскільки сучасна освіта перебуває в процесі глобальної трансформації в межах реалізації Концепції Нової української школи (НУШ), то цифровізація є невід'ємною частиною цього складного процесу. НУШ орієнтована на створення інтерактивного, комфортного та технологічного освітнього простору. Одним із ключових аспектів такої трансформації є впровадження цифрових інструментів і платформ, які сприяють організації навчання та моніторингу освітніх процесів.

Фото 1. Педагогічний колектив школи

Саме тому **пріоритетними напрямками роботи нашої школи є:**

- упровадження сучасних цифрових технологій в освітній процес із метою підвищення якості навчання, розвитку цифрової компетентності учнів і педагогів;
- забезпечення високого рівня навчальних досягнень здобувачів освіти через системне вдосконалення освітнього процесу, упровадження інноваційних методик і підвищення професійної компетентності педагогів;
- навчання здобувачів освіти вміло застосовувати набуті знання в повсякденному житті;
- створення ефективних умов для реалізації наступності між початковою та базовою школою;
- створення безпечного й інноваційного освітнього середовища.

Для якісної організації освітнього простору необхідно забезпечити ефективне управління ресурсами, створення сприятливого психологічного клімату, формування згуртованої команди однодумців і впровадження інноваційних підходів до навчання та виховання. У сучасних умовах цифровізації освіти ефективна управлінська діяльність у закладі загальної середньої освіти неможлива без використання цифрових інструментів.

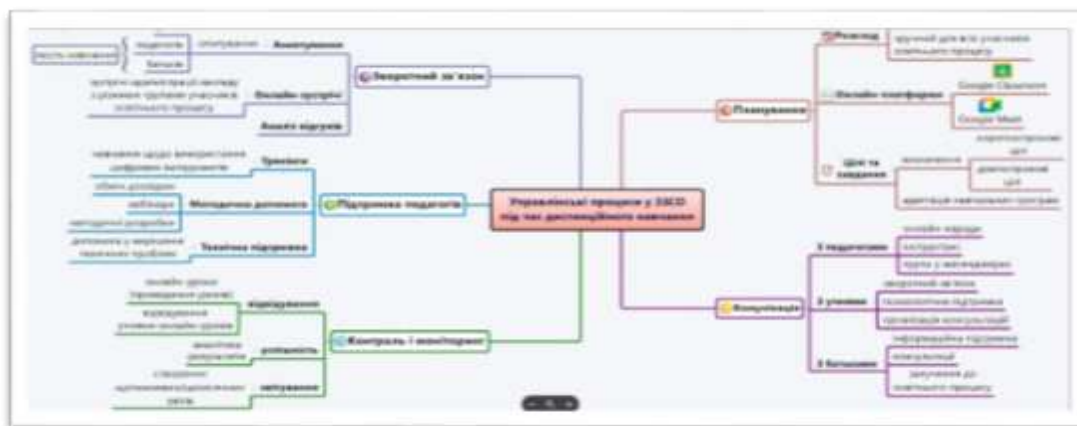

Фото 2. Система роботи ЗЗСО під час дистанційного освітнього процесу

Загалом досвід роботи нашого закладу щодо застосування цифрових інструментів і ресурсів для організації управлінських процесів підтверджує значний потенціал новітніх технологій, які дозволяють підвищити ефективність управління, забезпечити оперативну комунікацію між усіма учасниками освітнього процесу, здійснювати моніторинг діяльності педагогів, аналізувати навчальні результати та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Використання хмарних сервісів (Google Workspace for Education), платформ для управління освітнім процесом (наприклад, Moodle), електронних журналів і щоденників («Єдина школа»), аналітичних панелей, а також цифрових інструментів для зворотного зв'язку (Google Forms, Mentimeter, Padlet, Linoit) сприяє прозорості, відкритості та гнучкості управлінської діяльності в закладі освіти (<https://surl.li/xnccqa>).

Однак успішне впровадження вимагає ретельного планування, навчання педагогів, забезпечення технічної підтримки й уваги до питань кібербезпеки. Педагогічні працівники активно опановують нові цифрові технології та методики, постійно вдосконалюють освітній процес, використовуючи комп'ютерні технології. Понад 73% вчителів пройшли навчання в межах програми «Google Digital Tools for Education/ Цифрові інструменти Google для освіти» й отримали відповідні сертифікати, а заклад отримав спеціальний статус «Заклад

освіти – учасник програми Google for Education» / Google for Education Participating School із відповідним присвоєним номером UA-DGTfE-12-22-00331. Статус учасника програми надав нові можливості для організації освітнього процесу за допомогою сервісів Google, наприклад, використання можливостей Google Workspace for Education як єдиного інформаційного середовища закладу.

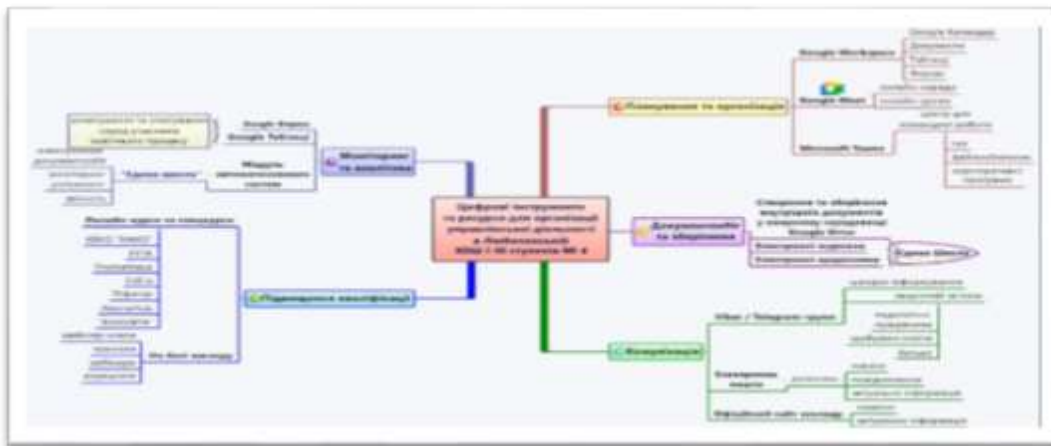

Фото 3. Цифрові інструменти та ресурси для організації управлінських процесів

У закладі проводяться заняття з учителями щодо впровадження цифрових технологій, спрямовані на підвищення їхньої ІКТ-компетентності та ефективне використання сучасних онлайн-ресурсів в освітньому процесі.

Наш досвід роботи свідчить про те, що інтеграція цифрових інструментів в освітній процес сприяє підвищенню мотивації здобувачів освіти, активізації їхньої пізнавальної діяльності та індивідуалізації навчання. Педагоги успішно застосовують онлайн-сервіси для візуалізації матеріалу (Canva, Genially, LearningApps), інтерактивні платформи для проведення уроків і оцінювання (Kahoot!, Quizizz, Classtime), онлайн-дошки (Padlet, Linoit, Classroomscreen, Miro, IDroo), а також цифрові середовища для дистанційного та змішаного навчання (Google Classroom). Такий підхід не лише осучаснює освітній процес, але й формує в учнів ключові цифрові компетентності, необхідні для успішної самореалізації в сучасному світі.

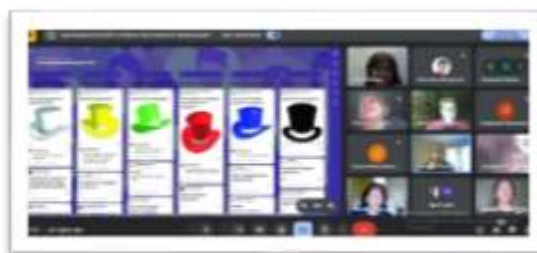

Фото 4. Використання онлайн-дошки Padlet в освітньому процесі

Другий рік заклад освіти працює в системі «Єдина школа», рекомендованій Міністерством освіти і науки України. Ця система допомагає вчителям автоматизувати всі навчальні процеси в школі, а батькам бути залученими до шкільного життя своїх дітей. Саме в цій системі педагоги працюють з електронними журналами та електронними щоденниками. Вони вже кілька разів залучалися до роботи фокус-груп щодо впровадження нового функціоналу, оскільки розробники інформаційно-комунікаційної автоматизованої системи «Єдина школа» постійно оновлюють свій функціонал, ураховуючи побажання вчителів-практиків. Адміністрації та вчителям нашої школи протягом червня 2024 року було запропоновано взяти участь у тестуванні можливостей ІІІ для створення різних за типами планів уроків із навчальних предметів початкової школи та для 5–6 класів базової школи (історія, біологія, література, мистецтво, фізична культура). Основна мета тестування – перевірка здатності ІІІ генерувати плани уроків для різних типів занять, різних предметів і різних класів; перевірка якості контенту (відповідність освітнім стандартам, корисність і логічне структурування). У тестуванні взяли участь учителі початкових класів, фізичної культури, біології, історії, української мови та літератури, зарубіжної літератури, мистецтва. Протягом 23 січня – 4 лютого 2025 року педагоги закладу були залучені до роботи другої фокус-групи «Тестування нового функціоналу щодо створення свідоцтв досягнень учнів 5–7 класів». У тестуванні взяли участь заступники директора школи, учителі-предметники, а також класні керівники. Фокус-група працювала два тижні, після чого було оформлено звітну документацію.

Фото 5. Використання онлайн-дошки Linoit в освітньому процесі

Педагоги нашого закладу активно поширюють досвід роботи, зокрема щодо використання цифрових інструментів і онлайн-сервісів в освітньому процесі, серед освітян не лише на рівні громади, області, а й на всеукраїнському рівні. Так, у 2021 році вийшов друком (47 161 примірник) навчально-методичний посібник

«Нова українська школа: організація дистанційного і змішаного навчання у початковій школі» (Харків, видавництво «Ранок»). Рішенням експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти Міністерства освіти і науки України від 07.10.2021 (протокол № 8) його схвалено для використання в освітньому процесі. Автори – учителі школи, окрім учителя початкових класів Блізнякової О. А.

У посібнику зібрано досвід учителів-практиків і розміщено алгоритми роботи щодо дистанційного та змішаного навчання; проаналізовано сервіси й додатки для організації освітнього процесу онлайн; лайфхаки на допомогу вчителям, учням і батькам. Особливу увагу акцентовано на можливостях платформи Google Classroom. Також в електронних матеріалах до посібника містяться інструкції для покрокового освоєння онлайн-додатків і розширень, приклади уроків, створених із використанням онлайн-сервісів, комп'ютерних програм. Посібник може бути корисним для підвищення кваліфікації педагогів НУШ, зокрема для самоосвіти й саморозвитку (<https://surl.li/muqogd>).

Публікації в науково-методичному журналі «Джерело педагогічних інновацій» Харківської академії неперервної освіти мають за останні три роки вчителі: Малік В.Г., Трипольська О.О. «Створення освітнього медіасередовища для розвитку критичного мислення» (2022, Випуск № 3 (39). С. 157-162); Трипольська О., Савченко Н.В. «Інтеграція зарубіжної літератури та інших видів мистецтва як умова формування творчої, креативної та всебічно розвиненої особистості» (2023, Випуск № 4(44). С. 148-153); Малік В.Г., Трипольська О.О. «Розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагогів і використання можливостей штучного інтелекту в освітньому середовищі» (2024, Випуск № 1(45), С. 168-173); Малік В.Г., Трипольська О.О., Обуховська О.І., Сольона І.С. «Управлінські процеси щодо подолання освітніх утрат і розривів» (2024, Випуск № 4(48). С. 101-107).

Також наші педагоги мають статті в збірниках матеріалів науково-практичних конференцій: «Поєднання інноваційних і традиційних технологій навчання української та іноземної мов як чинник забезпечення дієвості знань» (5), «Традиційні та інноваційні підходи у сфері сучасних педагогічних досліджень» (3).

У 2024 році чотири педагоги взяли участь у VIII щорічному Всеукраїнському конкурсі «Педагог-новатор». За підсумками Конкурсу вчитель української мови та літератури Прилуцька Л.В. та вчитель зарубіжної літератури Трипольська О.О. посіли III місце (<https://surl.li/nxipbh>).

Педагоги закладу двічі брали участь в обласній тематичній онлайн-виставці ефективного педагогічного досвіду «Освіта Харківщини ХХІ століття»:

- 2023 рік – у номінації «Комп'ютерні технології як засіб формування екологічної культури здобувачів освіти в дистанційному форматі» (Диплом I ступеня) (<https://surl.li/gmmzaj>), досвід роботи за темою «Формування екологічної компетентності здобувачів освіти засобами комп'ютерних технологій в умовах дистанційного навчання» був узагальнений на засіданні науково-методичної ради КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» (протокол від 20.12.2023 № 4);
- 2024 рік – у номінації «Шляхи реалізації діяльнісного підходу в реаліях сьогодення», досвід роботи за темою «Діяльнісний підхід у Новій українській школі: наступність між початковою та базовою школою» (Диплом II ступеня) (<https://surl.li/fubfes>).

Педагоги закладу – постійні учасники та переможці обласного фестивалю «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують» (упродовж семи років 39 дипломів, із них 14 дипломів I ступеня). Також у 2025 році для участі у фестивалі було надано 9 робіт. Тематика всіх робіт пов'язана саме з використанням цифрових технологій.

У 2024 році взяли участь у VII Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції «Актуальні проблеми навчання й виховання в умовах інтеграційних процесів в освітньому та науковому просторах». Матеріал із досвіду роботи надруковано в збірнику тез і доповідей конференції: Малік В.Г., Трипольська О.О. за темою «Розвиток інформаційно-цифрової компетентності педагогів і використання можливостей штучного інтелекту в освітньому середовищі» (напрямок «Теорія і практика управління освітою»), Прилуцька Л.В. за темою «Фотоквести як мотиватор формування компетентного читача серед здобувачів освіти 5-6 класів Нової української школи на уроках української літератури» (напрямок «Новітні технології та інновації в освіті») (<https://surl.li/oggbzw>).

2023 року два педагоги початкової школи успішно пройшли сертифікацію.

У сучасному освітньому середовищі візуальні та цифрові медіа відіграють важливу роль у розвитку творчості, медіаграмотності та комунікативних навичок здобувачів освіти. Саме тому в нашому закладі було **створено шкільну відеостудію як інноваційний осередок креативного самовираження та інтеграції цифрових технологій в**

освітній процес. Робота побудована на засадах проєктного підходу та командної взаємодії. Учасники студії беруть участь у різноманітних обласних, Всеукраїнських і Міжнародних конкурсах; мають значні досягнення. Щорічно здобувачі освіти є переможцями й призерами обласного фестивалю з комп'ютерної графіки та анімації серед учнів закладів освіти Харківської області (<http://surl.li/vsnnpc>). Робота шкільної відеостудії дає можливість створення умов для розвитку творчого потенціалу учнів, формування медіаграмотності, комунікативних і технічних навичок шляхом організації навчальної, інформаційної та виховної діяльності через відеоконтент. Робота студії включає освоєння та використання спеціалізованого програмного забезпечення, онлайн-платформ та інструментів для спільної роботи над проєктами. Наприклад, використання можливостей платформи графічного дизайну **Canva**, програм для відеомонтажу **CahCut, Movavi Video Editor Plus, Freemake Video Converter**, програми для редагування зображень **PhotoImpression**, онлайн-сервісу **Vidnoz AI**, за допомогою якого можна «оживляти» портрети, конвертеру тексту в мовлення **TTSMaker**.

Декілька років поспіль наш заклад освіти бере активну участь у реалізації освітніх проєктів: «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність в освіті», «Безпечний простір», «Підтримка дітей та підлітків», проєкт із надолуження освітніх утрат «CatchUp Харківщина», пілотний проєкт «TRIUMF HEALTH FOR UKRAINE» та інших.

У подальшій роботі плануємо розширювати використання цифрових інструментів для організації освітнього простору НУШ, удосконалювати систему внутрішнього моніторингу якості освіти за допомогою аналітичних онлайн-сервісів, упроваджувати адаптивні платформи для персоналізованого навчання, а також активніше залучати педагогів до підвищення цифрової компетентності з метою ефективного використання сучасних ресурсів у щоденній практиці.

Таким чином, можна зазначити, що регулярний моніторинг і оцінка ефективності використання цифрових інструментів дозволяє вносити необхідні корективи в організацію освітнього процесу. Але не варто забувати, що цифрові інструменти є лише засобом для покращення діяльності закладу освіти, а не самоціллю. Використання цифрових інструментів – це засіб, а не мета.

Володимир Малік, директор школи

**Комунальний заклад «Харківський ліцей № 140
Харківської міської ради»**

Адреса: 61146, вул. Гвардійців-Широнінців, буд. 61,
м. Харків

Телефон: +38(057)725-16-51

E-mail: khlyceum140@gmail.com

Сайт: <http://school140.edu.kh.ua>

Номінація «Цифровізація, моніторинг якості освіти: інструменти реалізації Концепції НУШ на рівні початкової та базової школи»

Тема досвіду: «Диджиталізація освітнього процесу»

Одним із першочергових завдань Концепції Нової української школи є створення школи, у якій буде комфортно навчатись, а пріоритетним напрямом сучасної освітньої системи є доступ до якісної освіти, до найкращих здобутків в освітній галузі, що підтверджено законами України й нормативними документами. Особливо важливим постає питання комфортності та забезпечення можливості навчання учнів у закладах загальної середньої освіти в умовах дистанційного навчання під час важкого періоду нашої історії, пов'язаного з воєнним станом. Саме тому сьогодні в Україні активно розвивається цифрова галузь, що обумовлено стрімким процесом диджиталізації, зокрема в освіті.

Диджиталізація – це глибинне проникнення цифрових та інноваційних технологій до всіх сфер людської діяльності.

Диджиталізація в освіті – це процес упровадження цифрових технологій та інформаційних засобів в освітній процес, здатність ефективно впроваджувати цифрові засоби в навчальний процес, створювати цифровий контент. У світі диджиталізації успіх належить тим, хто швидко адаптується до нових умов.

Серед напрямів диджиталізації науковці визначають:

- *інноваційна диджиталізація* – цілеспрямоване, систематичне та послідовне впровадження в освітній процес оригінальних ідей та новаторських прийомів, педагогічних дій та засобів на основі використання цифрової трансформації;
- *активна диджиталізація* – метод навчання в закладах освіти, який веде до активної розумової та практичної діяльності на основі цифрової трансформації;

- *інтерактивна диджиталізація* – спеціальна форма організації освітнього процесу, яка має на меті створення комфортних умов, за яких усі об'єкти освітнього процесу взаємодіють між собою, а також взаємодіють із суб'єктом навчання (викладачі та здобувачі освіти виступають як рівноправні суб'єкти навчання, здійснюючи обмін інформацією на основі цифрової трансформації).

Фото 1. Учителі та ліцеїсти відзначають «Всесвітній день вишиванки»

Відповідно до державної політики в освітній галузі та з урахуванням сучасних тенденцій розвитку освіти й потреб учасників освітнього процесу КЗ «Харківський ліцей № 140 Харківської міської ради» працює над реалізацією таких пріоритетних напрямів розвитку освіти:

- забезпечення високого рівня якості освіти;
- формування високого рівня інформаційної культури кожного члена суспільства, держави;
- упровадження сучасних інформаційних технологій в освітній процес;
- забезпечення всебічного гармонійного розвитку людини як найвищої цінності суспільства.

У Стратегії розвитку комунального закладу «Харківський ліцей № 140 Харківської міської ради» на 2024 – 2026 роки визначено основною метою діяльності закладу освіти безперервний процес підвищення ефективності освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості здобувача освіти. Цьому сприяє застосування інноваційних технологій навчання, комп'ютеризація освітнього процесу.

Місія комунального закладу «Харківський ліцей № 140 Харківської міської ради» – створення освітнього простору, який максимально розкриє навчальний і творчий потенціал учнів відповідно до індивідуальних і суспільних потреб на основі партнерства між учителем, учнем і батьками; забезпечення рівного доступу до освіти.

Візія комунального закладу «Харківський ліцей № 140 Харківської міської ради» – створення освітнього середовища, у якому кожна дитина

незалежно від статі, особливих потреб, соціального статусу чи інших ознак зможе комфортно навчатися.

Одна із задач закладу освіти – підготувати здобувачів освіти до життя та діяльності в умовах інформаційного суспільства, сформувати у них навички самостійного пошуку, оцінювання й систематизації інформації, культури спілкування та безпечного користування Інтернетом. Разом із цим успішній діяльності сучасного закладу освіти сприяє інформатизація самого освітнього процесу й управління закладом.

Інформатизація управлінської діяльності спрямована на автоматизацію роботи, удосконалення єдиного інформаційного освітнього простору закладу, оперативне одержання необхідної інформації, ефективне використання комп'ютерної та телекомунікаційної техніки, що має на меті досягнення ефективного управління якістю педагогічного процесу.

Фото 2. Творча група педагогів «ДЦ»

Для успішної реалізації Стратегії, завдань, які стоять перед закладом освіти, у січні 2024 року було створено творчу групу педагогів «ДЦ». Метою діяльності творчої групи є поліпшення якості освіти з використанням цифрових інструментів і забезпечення доступу до знань учнів незалежно від їх місцеперебування, реалізація напрямів диджиталізації, тобто створення нового формату освітнього середовища, який дозволяє максимально ефективно поєднувати та використовувати переваги онлайн і офлайн освіти, а також упроваджувати новітні технології, способи та методи навчання.

Завдання творчої групи «ДЦ»:

- ознайомлення педагогічних працівників із сучасними інформаційними інструментами та додатками, які використовуються в освітньому процесі;
- забезпечення доступу до навчальних ресурсів у будь-який час і в будь-якому місці, гнучкості та персоналізації навчання;
- розроблення та пошук ефективних методів навчання та виховання учнів, управління освітнім процесом і професійним розвитком педагогів;

- упровадження нових, модернізованих форм і методів управлінської діяльності;
- проведення семінарів, майстер-класів для педагогів району та ліцею;
- розроблення застосунків для покращення освітнього процесу;
- створення каталогу програмних продуктів для організацій освітнього процесу;
- розроблення проєкту «Бібліотечно-інформаційний центр».

Учитель інформатики Луценко Марія, член творчої групи, разом з Овчаровим Олегом, учнем 10 класу, у 2023/2024 навчальному році почали працювати над розробкою вебдодатка, який призначений допомогти учням, батькам і педагогам отримувати доступ до навчальних ресурсів у будь-який час і в будь-якому місці, забезпечує гнучкість і персоналізацію навчання, сприяє розвитку цифрових навичок користувачів навіть в умовах важких обставин. Робота «Розробка вебдодатка для організації навчання учнів загальноосвітнього закладу середньої освіти з використання JAVASCRIPT- бібліотеки REACT» була представлена у відділенні інформаційних технологій конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України. Результатом стало IV місце на III (фінальному) етапі, I місце – на II (обласному) етапі.

Фото 3. Вебдодаток для організації освітнього процесу в ліцеї

Додаток опубліковано на хостинговій платформі Netlify, хмарній платформі, розроблений для простого поширення локальних рішень в Інтернеті, спеціалізується на статичних сайтах. Посилання для доступу до вебдодатка розміщено на офіційному сайті закладу освіти: <https://khlyceum140.netlify.app/>.

Розглянемо вебдодаток для організації дистанційного навчання в нашому закладі освіти.

На головній сторінці присутні кнопки для швидкого доступу до інформації, яку переглядають учні найчастіше: розклад уроків, посилання на конференції онлайн-уроків. Далі, скориставшись меню, можна переглянути інформацію на інших сторінках, а саме: розклад дзвоників, підручники, контакти, підготовка до НМТ. На більшості сторінок створено

випадаюче меню, обравши відповідний клас, з'являється необхідна інформація. Вебдодаток став важливою частиною організації освітнього процесу й користується популярністю. Доказом цього є результат опитування серед учнів і батьків.

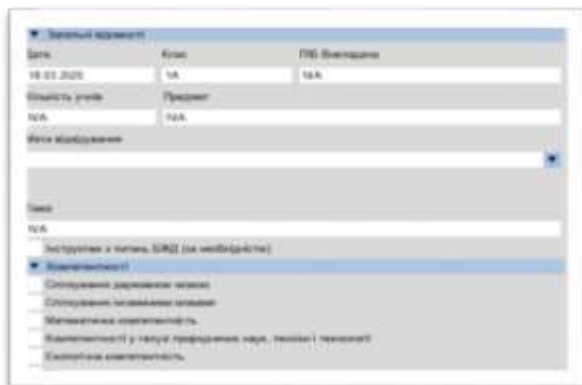

Фото 4. Застосунок для спостереження за проведенням занять

У 2024/2025 навчальному році Ляпіна Ольга, заступник директора з навчально-виховної роботи, член творчої групи, працювала над розробкою застосунку для спостереження за проведенням навчального заняття, який допоможе підвищити ефективність роботи адміністратора та забезпечити прозорість освітнього процесу. У застосунку є інструменти для проведення оцінювання та самооцінювання.

Розроблений інструментарій допоможе оцінити сильні та слабкі сторони у професійній діяльності педагога, визначити основні потреби щодо професійного розвитку, спланувати індивідуальну траєкторію подальшого розвитку педагога. У структурі форми спостереження відображаються такі компоненти: забезпечення компетентнісного підходу у викладанні; система оцінювання навчальних досягнень; форми роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

Цей застосунок адміністрація ХЛ № 140 активно використовує під час спостереження за навчальним заняттям, а вчителі – для самооцінювання діяльності учнів на уроці.

Подальшою перспективою є розробка адміністративного застосунку для здійснення моніторингу реалізації освітніх програм у ліцеї.

Отже, диджиталізація – це не просто впровадження технологій, а зміна способу мислення та роботи, це міст між традиційними методами та інноваційними можливостями. Сучасні заклади освіти мають використовувати цифрові технології з метою підвищення якості освіти, створення комфортних умов і доступу до якісної освіти.

Вікторія Дараган, директор ліцею

***Комунальний заклад «Безлюдівський юридичний ліцей
імені І. Я. Підкопая Безлюдівської селищної ради»***

Адреса: вул. Перемоги, 144 а,
смт Безлюдівка, Безлюдівська ОТГ,
Харківська область, 62489
Телефон: (057)749-67-37, (057)749-66-32
E-mail: bezl-ur-lic@ukr.net
Сайт: <http://bezlyudivka-lyceum.edu.kh.ua/>

Номінація *«Упровадження академічної доброчесності в освітній
діяльності керівників і педагогів ЗЗСО»*

Тема: *«Система формування культури академічної доброчесності у
закладі освіти в сучасних умовах»*

В умовах розбудови української державності надзвичайно актуальним стає формування культури доброчесності молоді та дорослих. Упровадження культури академічної доброчесності сприятиме розвитку освіти та суспільства в цілому, визнанню авторських прав і нових соціальних благ від результатів власної діяльності.

Фото 1. Педагогічні працівники ліцею

Тому цілком очевидно, що формування культури доброчесності є одним із ключових завдань сучасної школи. Реалізація нової освітньої парадигми в Україні викликає потребу в оновленні змісту підготовки здобувачів освіти до якісного навчання в закладах вищої освіти, маючи розвинені моральні якості, необхідне наукове підґрунтя для власного професійного розвитку. Особливого значення надано проблемі формування академічної доброчесності в процесі підготовки до наукових конкурсів, одним із яких є Всеукраїнський конкурс-захист науково-дослідницьких проєктів учнів-членів Малої академії наук України. Увага з боку представників наукової спільноти також привернена до теми

формування готовності та мотивації учасників до доброчесності в процесі підготовки до участі в цьому конкурсі.

Щоб навчити дітей бути доброчесними, у нашому закладі освіти створено можливо мотивуючу систему, в основу якої покладено ініціювання та популяризацію питання щодо створення культури доброчесності не лише з педагогами та батьками, а й з учнями. У ліцеї реалізується програма з формування культури доброчесності серед здобувачів освіти різного віку, що сприяє розумінню важливості доброчесної поведінки, відповідних наслідків за порушення її принципів.

Сформованість культури доброчесності в молоді дає можливість їм бути добропорядними громадянами, конкурентоспроможними й компетентними фахівцями у майбутньому, проявляти вміння критичного мислення та аналізу ситуації. Ці можливості формують соціально зрілу особистість, упевнену в обраному шляху, готову до генерування рішень, реалізації власних ідей, їх аргументації, що впливатиме на успішність у майбутній професійній діяльності.

Акцентуємо увагу, що зазначені складові доброчесності формуються у просторі, де, перш за все, панує культура доброчесності та готовності її підтримувати й розглядати як основну місію освітнього середовища. Протягом останніх років керівництво та колектив ліцею працює над дотриманням цієї місії.

Для цього важливо було визначити основні критерії доброчесності та їх реалізацію на практиці. Процес підготовки учасників Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН у закладі загальної середньої освіти передбачає роботу з певними труднощами щодо дотримання принципів академічної доброчесності, усвідомлення їх важливості та реалізації складових академічної доброчесності, а саме: недостатній рівень усвідомлення цінностей доброчесності в науковій сфері, труднощі в оволодінні ними, проблеми в організації роботи на етапі аналізу літературних джерел під час підготовки наукового проекту.

На нашу думку, під час організації просвітницької діяльності з формування культури доброчесності здобувачів освіти необхідно розвивати ключові та предметні компетентності, підтримуючи творчі здібності кожної особистості. Упровадження компетентнісного підходу щодо формування культури доброчесності дозволяє розвивати вміння бачити ключові проблеми сучасного життя, учитися вирішувати їх за допомогою дотримання принципів і норм доброчесної поведінки, що сприяє їх успішному професійному самовизначенню.

На нашу думку, важливо зацікавити учнів до участі в цьому конкурсі, допомогти знайти тему, що корисна для дослідження та їх життя, мотивувати здобувачів освіти до отримання додаткових знань.

Фото 2. Постерний захист Пелюх Діани, учениці 10 класу ліцею

Наші учні-конкурсанти вибирають теми, пов'язані з цікавими предметами. Заслуговують особливої уваги та підтримки проекти, присвячені проблематиці доброчесності. Так, у цьому році Пелюх Діана, учениця 10 класу, за результатами II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту МАН України посіла II місце, захистивши проєкт за темою «Філософський вимір доброчесності в сучасних умовах».

Під час організації роботи над проєктами ми разом із вихованцями отримуємо задоволення від їх самореалізації в продуктивній творчій діяльності, переживаємо почуття задоволення за особисті інтелектуальні та творчі досягнення. Ми розуміємо, що для досягнення цілей учням треба проявити свої вольові якості, навчитися реалізовувати свої наукові та творчі задуми за допомогою власних зусиль, створити власну роботу без порушення академічної доброчесності, від чого задоволення буде справжнім.

Використання сучасних новацій та можливостей STEM-освіти відкриває нові можливості. Дослідницько-експериментальна діяльність наповнюється синтезом науки та мистецтва, тому й викликає інтерес у здобувачів освіти, які прагнуть стати кращими представниками майбутнього. За допомогою завдань, що націлені на пошук рішень із різних галузей знань, обговорення власного досвіду, проведення педагогічних експериментів, постановки проблем, оволодіння навичками підготовки науково-дослідницьких проєктів, розвитку вміння роботи в команді, уміння домовлятися, шукати спільні рішення, співпрацювати, здобувачі освіти оволодівають культурою доброчесності та популяризують її серед своїх однолітків. Завдяки участі наших учнів і учениць в екскурсіях, наукових квестах, конкурсах, фестивалях, хакатонах, практикумах тощо вони отримують новий досвід ознайомлення з науковими проєктами та проявляють готовність подавати їх на якісно новому рівні.

Ефективним засобом формування культури доброчесності серед вихованців є проектна діяльність. Дослідницька, творча діяльність здобувачів освіти спрямована на отримання самостійних результатів. Підготовка та захист проєкту сприяє формуванню соціальних компетентностей, дозволяє пройти процедуру перевірки проєкту на доброчесність, а також навчитися презентувати його. Починаючи з 2023 року, наші учні виборюють призові місця на Genius Olympiade Ukraine. Так Іванчіхіна Крістіна двічі виборола бронзу в номінації «Креативне письмо» (2024-2025 рр.).

На заняттях гуртка «Крок до наук», «Педагогіка» (керівник Беляєва Карина Юріївна) акцент робиться не лише на наукову діяльність. За допомогою інновацій STEAM-освіти вдається налагодити роботу з вихованцями так, щоб були поєднані творчість та інновації. Діти знають, що будь-який науковий проєкт містить нерозкриті можливості, тому важливо підключати не лише наукові факти, а й креативність, яка і є тим ресурсом, що дозволяє уникати недоброчесності та отримувати задоволення від власних розробок.

*Фото З. Беляєва К. Ю.,
практичний психолог-
методист ліцею, керівник
гуртків: «Крок до наук»,
«Педагогіка»*

Керівництво закладу освіти залучає громадське самоврядування й до розроблення інших важливих документів закладу освіти, які визначають його освітню діяльність: «Правил поведінки учасників освітнього процесу», «Правил внутрішнього розпорядку», річного плану роботи, Положення про академічну доброчесність тощо. Соціальний педагог і практичний психолог відповідно до функцій своєї діяльності допомагає організовувати конструктивну співпрацю, налагодити партнерство в закладі освіти й популяризувати важливість створення культури доброчесності, підвищити рівень довіри до освіти. Саме відкритість керівництва закладу освіти, його готовність чути й ураховувати думки та пропозиції всіх учасників освітнього процесу буде формувати більш високий рівень довіри до освіти, без чого неможлива впевнена та ефективна робота школи.

. У закладі запроваджено систему застосування сучасних технологій у процесі формування культури доброчесності учнівства. Урахування актуальності цього питання в освітньому процесі нашого закладу освіти відбувається постійно. Починаючи з 2020 року, лідери учнівського самоврядування, психологічна служба, методична рада ліцею працюють у системі для забезпечення інформаційної безпеки освітнього

процесу. Так, у 2022 році практичний психолог-методист Беляєва К.Ю. та соціальний педагог, нині заступник директора з навчально-виховної роботи, Іванюк К.В. розробили просвітницьку програму з формування культури доброчесності серед підлітків і юнаків «Бути доброчесним – бути успішним!». Програма спрямована на формування культури доброчесності серед учнів підліткового та юнацького віку (дотримання принципів академічної доброчесності, цінностей доброчесності, їх популяризації в закладі загальної середньої освіти). Значущість і важливість програми «Нові технології у новій школі» відзначена на II етапі в номінації «Соціальний педагог» Конкурсу авторських програм для працівників психологічної служби – II місце.

До реалізації питання формування інформаційної культури учнівства залучено і юних науковців нашого ліцею. Так, під керівництвом практичного психолога-методиста Беляєвої К. Ю. щорічно здійснюється підготовка та успішний захист учнівських проєктів, які на II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт МАН посіли призові місця в секціях «Психологія» (з 2015 року), «Педагогіка» (з 2017 року), «Соціологія» (з 2012 року), «Філософія» (з 2019 року).

Наші учні та учениці є постійними учасниками Всеукраїнських літніх шкіл Малої академії наук, Міжнародного симпозіуму, Міжнародної наукової конференції студентів і аспірантів «Соціологія у (пост)сучасності», обласних конференцій з психолого-педагогічної тематики, Міжнародної школи з культурної дипломатії, друкуються у фахових виданнях і отримують публікації та відповідні сертифікати.

Учасники подають до публікації тези, їх виступи включають в програму симпозіуму. Досвід участі в таких заходах сприяє розвитку інтересу вихованців до нових можливостей та випробувань себе як молодих науковців та вміння компетентно реагувати на виклики сучасного середовища.

Так, Дубіна Інна взяла активну участь в онлайн-навчанні НЦ МАНУ «Філософія партнерства та співпраці у науці», де презентувала проєкт «Академічна доброчесність здобувачів освіти в умовах дистанційної освіти» та представила його за допомогою SMART моделі. Окрім цього подано до друку есе з теми партнерства в освіті. У 2024 році Пелюх Діана провела виховний захід «Формування культури доброчесності у закладі освіти» серед учнів старших класів, під час якого зроблено акцент на

Фото 4. Подяка працівникам ліцею за підготовку учнів та активну участь у конференції

важливості доброчесності для життя людини в сучасному світі. Участь вихованців у профільних школах НЦ МАНУ сприяє формуванню наукового світогляду, упевненої позиції академічно доброчесних науковців.

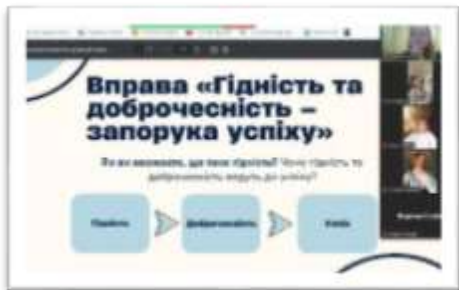

Фото 5. Участь ліцеїстів у заході «Формування культури доброчесності»

Завдяки участі в дискусійних панелях, підготовці презентацій та захисту проєктів, есе, моделей, роботі з філософською та педагогічною літературою у вихованців розвиваються навички ведення дискусії, ораторські здібності, презентаційні вміння.

Незважаючи на важкі часи в Україні, військові дії, ми підтримуємо перспективу розвитку учнів нашого ліцею завдяки участі в Обласній учнівській науково-практичній конференції МАН України. Підготовка тез та їх презентація на конференції дозволяють здобувачам освіти перейти на якісно новий рівень узагальнення результатів дослідження, удосконалити навички презентації, участі в наукових дискусіях, розширює межі для формування наукового світогляду. Колектив ліцею працює над запровадженням системи формування культури доброчесності для подальшої успішної реалізації наших випускників на сучасному ринку праці.

Занурення здобувачів освіти у проєктну діяльність передбачає соціальну зрілість, що виявляється в їхній готовності бути справжніми науковцями, змістовно викладати свої думки, нести відповідальність за результати своєї діяльності. Вирішення поставленої задачі потребує компетентнісного бачення проблеми, що активізує аналітичне мислення, творчість, роботу в команді. Ми з учнями аргументуємо цінність їх наукових досліджень або творчих проєктів, підкреслюючи, що це надбання не лише для окремої спільноти, а й для країни в цілому.

Олена Камеліна, директор ліцею

Балаклійський ліцей № 3
Балаклійської міської ради Харківської області

Адреса: вул. Покровська, 25,
м. Балаклія, Ізюмський район, Харківська область
E-mail: school3-bal@ukr.net
Вебсайт: <http://balakliya-school3.edu.kh.ua/>

Номінація «Трансформації професійного розвитку керівників і педагогів у сучасних умовах»

Тема досвіду «Інноваційні підходи до професійного розвитку керівників і педагогів в умовах НУШ: виклики, можливості, перспективи»

Сучасна освіта зазнає значних змін, зумовлених швидким розвитком цифрових технологій, соціальними викликами та реформами в освітній галузі. В умовах Нової української школи особливого значення набуває професійний розвиток керівників і педагогів закладу освіти, адже саме вони є рушійною силою освітніх трансформацій. Створення ефективної системи фахового розвитку керівників і педагогічних працівників, упровадження інноваційних технологій, залучення вчителів до науково-методичної діяльності сприяє реалізації компетентнісного підходу, забезпеченню індивідуалізації навчання та підвищенню якості освітніх послуг.

Балаклійський ліцей № 3 – сучасний заклад освіти, який активно впроваджує інноваційні методики навчання, створюючи безпечне комфортне середовище для розвитку учнів, професійного вдосконалення керівників і педагогів. У нашому ліцеї адміністрація та вчителі прагнуть покращувати професійні компетентності, здобувати нові знання, набувати вмінь і навичок, підвищувати рівень загальної культури як умови успішної самореалізації.

Основними пріоритетами Балаклійського ліцею № 3 вважаємо:

- підвищення професійної компетентності керівників і педагогічних працівників;
- упровадження сучасних технологій та цифровізації освітнього процесу;
- створення сприятливого середовища для безперервного професійного зростання адміністрації та педагогів;
- використання принципів фасилітації, коучингу для ефективної комунікації між усіма учасниками освітнього процесу;

- розвиток освітнього лідерства серед адміністрації та педагогів ліцею;
- реалізація нових освітніх проєктів у сучасних умовах;
- залучення педагогів до дослідницької діяльності та інтеграції;
- зміцнення психологічної стійкості педагогів;
- підтримка педагогічної автономії.

Безперервна освіта, навчання впродовж життя, формування потреби та готовності до самоосвіти – ключові аспекти ефективної професійної самореалізації керівників і педагогічних працівників нашого ліцею. Вони самостійно визначають потреби та планують особистий професійний розвиток, вибирають суб'єкти освітньої діяльності й ресурси, здійснюють рефлексію власної роботи. Керівники та педагоги нашого ліцею завжди є активними учасниками заходів, що проводяться в громаді, а також керівниками шести територіальних методичних об'єднань: Наталія Рябініна очолює територіальне методичне об'єднання заступників директорів із навчально-виховної роботи, Олена Щербак – ТМО вчителів української мови та літератури, Олена Вороновська – ТМО вчителів географії, Тетяна Данелян – ТМО вчителів математики, Людмила Куриченко – ТМО вчителів біології, Ольга Скічко – ТМО вчителів початкових класів. Ми вважаємо, що робота керівників професійних спільнот допомагає створити сприятливе середовище для обміну досвідом та ідеями, мотивує колег до участі в науково-методичних семінарах, конференціях, упровадження новітніх методів і цифрових технологій, допомагає молодим педагогам у професійному становленні, що відіграє важливу роль у розвитку педагогічної майстерності вчителів громади.

Фото 1. ТМО. Розвиток педагогічної майстерності вчителів громади

Невід'ємною частиною освітнього процесу в закладі освіти є методичні об'єднання вчителів мовно-літературної, історичної та мистецької освітніх галузей (керівник Лариса Денисова), учителів фізико-математичного циклу (керівник Тетяна Хмелівська), учителів

природничої, соціальної, здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей та фізичної культури (керівник Олена Вороновська), учителів початкових класів (керівник Надія Нелюбіна), класних керівників (керівник Марія Столбова). Їх робота сприяє розвитку педагогічної майстерності, удосконаленню методики викладання, підвищенню якості освіти.

Цифрова компетентність педагогів є ключовою складовою їхнього професійного розвитку, забезпечує ефективне використання технологій в освітньому процесі, підвищує якість викладання предметів і сприяє реалізації Концепції НУШ. Основними напрямками розвитку цифрової компетентності в нашому ліцеї вважаємо: *використання інтерактивних платформ (Google Classroom, Zoom, Google Meet, Padlet, Lino, iLearn, LearningApps); інтеграцію освітніх ресурсів; застосування електронного журналу «Нові знання»; використання моделі «перевернутий клас»; безпечне використання цифрових технологій та технологій для оцінювання знань здобувачів освіти (Classtime, Wordwall, Google Forms), віртуальної реальності.*

З метою підвищення цифрової грамотності педагоги нашого ліцею пройшли навчання на базі товариства з обмеженою відповідальністю «ЕДЮКЕЙШНАЛ ЕРА» за програмою підвищення кваліфікації «Цифровий учитель», ТОВ «АКАДЕМІЯ ЦИФРОВОГО РОЗВИТКУ» – онлайн-курс «Цифрові інструменти GOOGLE для освіти», КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» – навчання за освітньою програмою курсів підвищення кваліфікації «Сучасні технології навчання математики в контексті реалізації вимог Державного стандарту базової середньої освіти», на онлайн-платформі «Дія. Освіта» – курс «Кібергігієна: як захиститися від фішингу». Наш педагогічний колектив упевнений, що розвиток цифрової компетентності педагогів є необхідною умовою для сучасної освіти, яка орієнтується на інновації, інтерактивності та доступності.

Фото 2. Проєкт з надолуження освітніх утрат від Дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ)

Проектна діяльність у Балаклійському ліцеї № 3 сприяє розвитку ключових компетентностей як учнів, так і вчителів. Вона ґрунтується на активному навчанні через дослідження, експериментування та творчу діяльність, що відповідає вимогам НУШ. Заклад освіти у 2024/2025 навчальному році мав змогу долучитися до проєкту з надолуження освітніх утрат від Дитячого Фонду ООН (ЮНІСЕФ), який реалізується БО «Співдія» та БО «Освітня фундація МрійДій». Цей проєкт спрямовано на підтримку та відновлення освіти в умовах війни, до нього долучилася 71 дитина закладу освіти. Заняття було проведено вчителями ліцею, які попередньо опанували методи, що дозволяють ефективно надолужувати освітні втрати в учнів.

Гарним досвідом для Балаклійського ліцею № 3 стала участь у проєкті «Шкільний громадський бюджет», під час якого адміністрація ліцею та вчителі опанували навички залучення учнівської молоді до прийняття рішень, розробки проєктних пропозицій, їх подання на конкурс, голосування та подальшої реалізації. Завдяки спільним зусиллям учасників освітнього процесу було реалізовано проєкт «WI-FI-зона – твоя зона комфорту».

Як участь у громадському бюджеті трансформує роль педагога? Учителі допомагає учням самостійно приймати рішення, супроводжує їх протягом розробки та реалізації проєктів, зміцнює співпрацю між учнями, педагогами та громадськістю. Участь у ШГБ допомогла вчителям переосмислити свою роль в освітньому процесі, сприяла їх професійному розвитку. Педагоги Балаклійського ліцею № 3 долучилися до тренінгу для фасилітаторів за методологією «Рух, ігри, спорт, креативність», який було проведено за сприяння Харківської обласної молодіжної громадської організації «Освічена ініціатива». З метою реалізації цього проєкту в закладі освіти вчителі проводили активності для дітей різних вікових категорій.

Фото 3. Проєкт «WI-FI-зона – твоя зона комфорту»

Велика увага в нашому ліцеї приділяється підтримці ментального здоров'я та створенню сприятливих умов для професійної діяльності вчителів.

Тому педагоги мали чудову можливість узяти участь у тренінгу з профілактики професійного вигорання. Це був надзвичайно корисний і натхненний захід, під час якого вчителі дізналися про причини та ознаки вигорання, опанували ефективні методи управління стресом і навчилися берегти власний ресурс. Практичні вправи, жваві обговорення та підтримка тренерів допомогли кожному учаснику віднайти баланс між професійним життям і особистим благополуччям.

Педагоги Балаклійського ліцею № 3 підвищують рівень учнівських досягнень, долучаються до участі у професійних конкурсах і проєктах. У 2023 році Олена Вороновська, учитель географії, узяла активну участь у фестивалі добрих практик освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують» і отримала Диплом у номінації «Географія, економіка», у 2025 році – Сертифікат Шкільного порталу за ініціативність, вагомий особистий внесок у популяризацію природничих знань і виховання екологічної свідомості серед молоді, плідну організацію та творчу співпрацю й за якісну підготовку учнів до участі в II щорічному Всеукраїнському природничому еколого-натуралістичному конкурсі «Природа – наш дім». У 2024 році Лариса Денисова, учитель української мови та літератури, отримала від КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» Подяку за підготовку переможниці Обласного фестивалю ораторського мистецтва за темою «Живе лиш той, хто не живе для себе, хто для других виборює життя».

Фото 4. Педагогічний колектив Балаклійського ліцею № 3

Учні Віктора Черненка, учителя фізичної культури, є постійними учасниками різноманітних спортивних конкурсів, за перемогу в яких отримали такі нагороди: у 2024 році – Грамоти КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради за перемогу в конкурсі «Туристсько-краєзнавчий калейдоскоп», у 2025 році – Грамоти КЗ «Харківська обласна станція юних туристів» Харківської обласної ради за перемогу в обласному конкурсі зі спортивного орієнтування; у 2024 році Олена Щербак, учитель української мови та літератури, отримала Грамоту Балаклійської міської військової адміністрації за сумлінну працю, плідну педагогічну діяльність, підготовку переможців обласного етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів, обласного та всеукраїнського етапів XIV Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка; у 2024 році Наталія Рябініна, учитель української мови та літератури, – Грамоту Харківської обласної ради за активну громадську позицію, сумлінне виконання посадових обов'язків під час збройної агресії, особистий внесок у розвиток освіти та популяризацію національних традицій; у 2024 році Віту Коваленко, директора закладу освіти, нагороджено Грамотою Балаклійської міської військової адміністрації та Балаклійської міської ради за сумлінну працю, плідну педагогічну діяльність, вагомий особистий внесок у справу навчання і виховання підростаючого покоління.

Досягнення педагогів Балаклійського ліцею № 3 не лише свідчать про їхній професійний рівень, а й сприяють подальшому вдосконаленню методичної роботи. Конкурси, конференції, дослідницькі проекти та інші професійні ініціативи допомагають учителям упроваджувати інновації, підвищувати якість освіти й розширювати горизонти можливостей.

Професійний розвиток педагогів є безперервним і динамічним процесом, який вимагає відкритості до змін, готовності до самовдосконалення та впровадження інновацій. Система роботи ліцею показує, що ефективне поєднання методичної роботи, участі у професійних конкурсах, упровадження цифрових технологій, психологічної підтримки та командної співпраці сприяє не лише підвищенню професійної компетентності вчителів, а й покращенню якості освітнього процесу загалом. Умови, які створено для ефективного професійного зростання педагогів, позитивно впливають на успіхи учнів і підвищення престижу закладу освіти.

Подальша робота буде спрямована на розширення можливостей для педагогів, упровадження сучасних методів навчання та підтримку ініціатив, що сприятимуть розвитку професійної майстерності. Адже тільки через безперервне вдосконалення ми можемо досягти головної мети – створення безпечного якісного освітнього середовища, яке відповідатиме викликам сучасності та забезпечуватиме успіх кожного учасника освітнього процесу.

Віта Коваленко, директор ліцею

Комунальний заклад
«Дергачівський ліцей № 1 імені Данила Бакуменка»
Дергачівської міської ради

Адреса: вул. Золочівський шлях, буд. 58,
м. Дергачі, Харківська обл., 62303
Телефон: +380501307055
E-mail: shoolder1@ukr.net
Сайт: <https://d-lyceum1.school.org.ua/>

Номінація «Трансформації професійного розвитку керівників і педагогів у сучасних умовах НУШ»

Тема досвіду: «Реалізація Концепції НУШ в умовах співпраці КЗ «Дергачівський ліцей № 1 імені Данила Бакуменка» Дергачівської міської ради та ліцею імені Івана Пулюя Львівської міської ради»

Реформа освіти в Україні, зокрема впровадження Концепції «Нова українська школа», потребує нових підходів до навчання та виховання учнів. Одним із ключових чинників успішної реалізації цієї концепції є ефективна співпраця між закладами освіти. Саме завдяки обміну досвідом, координації спільних зусиль і створенню єдиного освітнього простору можна забезпечити якісне навчання та всебічний розвиток учнів.

Спільна діяльність закладів освіти сприяє покращенню якості освітнього процесу, оскільки дає змогу:

- використовувати найкращі світові педагогічні практики та впроваджувати інноваційні методики;
- проводити спільні освітні заходи, проєкти, конкурси та семінари для вчителів і учнів;
- обмінюватися досвідом щодо впровадження компетентнісного підходу та інтегрованого навчання;
- створювати навчальні програми, що враховують сучасні виклики та потреби учнів.

Дергачівська територіальна громада у 2024 році запровадила в роботу освітян дуальне стажування. І ми отримали можливість ознайомитись із системою роботи освітян в інших регіонах нашої країни. Директор ліцею та її заступник у лютому побували у Львові, що стало першим кроком співпраці між Сходом і Заходом. Особливі враження залишилися після зустрічі з колективом і адміністрацією ліцею імені Івана Пулюя Львівської міської ради. Ідея про співпрацю зміцнилася після зустрічі з начальником Управління Львівської міської

ради та директором львівського ліцею в Харкові під час навчання «KHARKIV: EDUCATION UNDER GROUND. ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ОСВІТИ В ПРИФРОНТОВИХ РЕГІОНАХ». Стало зрозуміло наскільки важливим і плідним може бути таке єднання, адже львівський ліцей уже сім років успішно реалізує Концепцію Нової української школи – школи повного дня, що є сучасним освітнім простором, орієнтованим на цілісний розвиток особистості. Провівши онлайн міст «Схід і Захід презентують» між педагогічними колективами ліцеїв (таких різних у форматі організації освітнього процесу – очного та дистанційного), **визначили основні кроки діяльності ліцею щодо єднання:**

- участь в україно-канадському проєкті «Літній інститут – 2024»;
- реалізація проєкту «Справедливість» у КЗ «Дергачівський ліцей № 1 імені Данила Бакуменка» Дергачівської міської ради та звіт перед учасниками проєкту «Літній інститут – 2024»;
- заключення Меморандуму про співпрацю з ліцеєм імені Івана Пулюя Львівської міської ради;
- вивчення досвіду «Школа повного дня» ліцею імені Івана Пулюя Львівської міської ради.

Фото 1. Співпраця з канадськими колегами

Завдяки партнерству сім наших педагогів на чолі з директором отримали унікальну можливість стати учасниками україно-канадського освітнього проєкту «Літній інститут – 2024», долучившись до різних напрямів програми, а саме: управлінці (директори), управлінці (заступники), початкова освіта, природнича, мовно-літературна, математична галузі. Відповідно до свого фаху кожен педагог нашої команди мав змогу працювати в одній із локацій. Заняття проводили досвідчені експерти як канадські, так і місцеві. Навчальний процес був

наповнений інтерактивними вправами, які дозволяли нашим педагогам не лише отримати теоретичні знання, але й застосувати їх на практиці. Упродовж «Літнього інституту» вчителі брали участь у різноманітних тренінгах, майстер-класах і відкритих лекціях. **Один із ключових аспектів, на який варто звернути увагу, – це важливість виховання в канадських школах, оскільки саме на цьому акцентувалась увага керівників проєкту.** Виховання охоплює не лише академічні знання, але й соціальні, емоційні та етичні аспекти розвитку учнів.

У канадських школах наголошується на формуванні саме виховних цінностей, таких як: співпраця, повага, інклюзивність і відповідальність, що є невід’ємною частиною освітнього процесу. Навчання через виховання сприяє розвитку соціальних навичок, які допомагають учням інтегруватися в суспільство, налагоджувати взаємостосунки з однолітками та вчителями, а також долати виклики, що виникають у повсякденному житті, стимулюють до активної участі в суспільній діяльності, заохочують бути відповідальними громадянами. Заключним етапом навчання було створення мініпроєктів за виховними цінностями, які є пріоритетними в канадській освіті, а саме: «Гідність», «Патріотизм», «Чесність», «Рівність», «Довіра», «Лідерство та самореалізація» тощо. **Наша команда шляхом жеребкування отримала тему «Справедливість».** Розроблений мініпроєкт був спрямований на впровадження в закладі ціннісних орієнтирів сучасної української школи. Участь творчої групи педагогів нашого ліцею в проєкті «Літній інститут» була вмотивована й дала можливість долучитися до міжнародної освітянської спільноти та стала важливим кроком до співпраці з ліцеєм імені Івана Пулюя Львівської міської ради.

Фото 2,3. Реалізація проєкту «Справедливість» у початковій та в базовій школі

Наступним кроком співпраці стало активне залучення учнів, педагогів, батьків ліцею до реалізації проєкту «Справедливість» у життя. Упродовж листопада учасники освітнього процесу були вмотивовані до змістової діяльності. **Наймолодші учні провели рольову гру «Справедливий суддя»,** у якій виступили в ролі суддів, адвокатів, прокурорів, присяжних, розглянули різноманітні ситуації та винесли рішення, що є справедливим. **Учні 5 та 7 класів підготували й провели квест «Шлях справедливості»,** занурилися у пошуки істини шляхом вирішення логічних задач і обговорення питань, які допомогли краще зрозуміти, що таке справедливість і як її досягати. **Учні старшої школи взяли участь у дебатах «Діалог думок»,** під час яких обговорювали важливі суспільні питання, висловлювали свої ідеї та шукали справедливі рішення. Цей захід продемонстрував усім наскільки глибоко молодь розуміє тему справедливості. **А батьки учнів стали учасниками просвітницької зустрічі «Правила про правила»,** де обговорили значення правил у житті членів родини, було піднято важливі питання виховання поваги до сімейних цінностей.

Під час «Методичних посиденьок» учителі обговорювали питання булінгу та шляхи його подолання. Інтерактивна робота в Kahoot сприяла систематизації знань і підвищенню компетентності в розв'язанні конфліктних ситуацій.

Фото 4. Звіт директора ліцею щодо реалізації проєкту «Справедливість»

Робота над цим проєктом стала чудовою нагодою залучити всіх учасників освітнього процесу до важливих питань моральності, принципів рівності, справедливості та поваги. Проєкт показав, що лише спільними зусиллями ми можемо формувати дружнє, безпечне й справедливе середовище для кожного. Директор ліцею як керівник проєкту представила творчий звіт у вигляді відеоматеріалів і

презентації перед широким загалом директорів закладів освіти Львівської області – учасників україно-канадського освітнього проєкту «Літній інститут – 2024» та канадського представництва, яке високо оцінило роботу нашого ліцею та запропонувало продовжити участь у проєкті у 2025 році. Ця пропозиція стала підставою для укладення Меморандуму про співпрацю, який, на нашу думку, відкриває нові горизонти для обміну досвідом і ресурсами між закладами освіти.

Фото 5. Майстер-клас від львівських колег

Така співпраця передбачає не лише обмін педагогічним досвідом, але й створення спільного освітнього контенту, проведення міжшкільних онлайн-проєктів, інтерактивних заходів, професійних діалогів між учнями, учителями та громадськістю. Формат школи повного дня, впроваджений у ліцеї імені Івана Пулюя, викликав інтерес у педагогічній спільноті Дергачівського ліцею як приклад ефективної організації освітнього процесу з урахуванням потреб дитини. Активне включення учнів у навчальні, виховні, творчі та рекреаційні види діяльності протягом усього дня в умовах очного навчання створять середовище, де дитина відчуватиме себе захищеною, почутою, мотивованою. У березні 2025 року педагоги нашого закладу впродовж тижня знайомилися з особливостями планування освітнього дня в ліцеї ім. Івана Пулюя, проведенням інтегрованих курсів, організації змістовного дозвілля, менторського супроводу учнів. Це дозволило переосмислити підходи до тривалості навчання, важливості балансу між інтелектуальним і емоційним розвитком, впровадження елементів тьюторства в умовах своєї школи.

У рамках візиту відбулися спільні майстер-класи, обговорення освітніх ініціатив, зустрічі з учнями та вчителями. Цей діалог був взаємно збагачувальним: ми ділилися своїм досвідом, дізнавалися про цікаві практики львівських колег, порівнювали підходи до навчання, обговорювали труднощі та шукали спільні шляхи їх подолання. ***Такі зустрічі – це не просто обміни досвідом, це справжнє будівництво***

мосту між регіонами, які через історичні, культурні чи географічні відмінності часом здаються далекими. Але, як показав цей візит, насправді нас об'єднує набагато більше: спільна мета виховання освіченої патріотичної молоді, бажання творити сучасну, прогресивну школу, відкрити до нових ідей.

Фото 6. У центрі національно-патріотичного виховання «Гармаш», м. Львів

Ми переконані, що ефективна співпраця між нашими закладами освіти сприятиме:

- підвищенню якості освіти через інтеграцію кращих педагогічних практик;
- удосконаленню професійних навичок учителів;
- підготовці учнів до життя в сучасному суспільстві та розвитку їхніх компетентностей;
- створенню єдиного освітнього простору, що відповідає стандартам НУШ.

Реалізація Концепції Нової української школи в умовах міжрегіонального партнерства – це не лише обмін досвідом, а й потужний інструмент об'єднання країни через освіту. Упевнені, що співпраця КЗ «Дергачівський ліцей № 1 імені Данила Бакуменка» та ліцею імені Івана Пулюя Львівської міської ради є прикладом того, як освітні інституції можуть стати центрами єдності, інновацій, людяності та змін. Тільки через спільні зусилля можна досягти високого рівня освіти й підготувати молоде покоління до майбутніх викликів.

***Ніна Зенькова, директор ліцею,
заслужений працівник освіти України***

**Берестинський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 17
Берестинської міської ради Харківської області**

Адреса: вул. Незалежності, 40,
м. Берестин, Харківська область, 63301
E-mail: krdnz@ukr.net
Телефон: +38(05744)7-95-22
Сайт: <https://sites.google.com/view/berestinzdo17>

Номінація «Трансформації професійного розвитку керівників і педагогів у сучасних умовах НУШ»

Тема: «Психологічний супровід як засіб трансформації професійного розвитку сучасного педагога ЗДО»

У реаліях сьогодення виникла нагальна потреба адаптуватися до надання освітніх послуг в умовах випробувань – у період запровадження воєнного стану в Україні. Незважаючи на подолання значних життєвих труднощів у ці роки, життя продовжується: діти мають право вчитись і розвиватися, дорослі – працювати, виховувати дітей, оволодівати новими знаннями, а тому першочергове завдання – надати можливість отримувати ці знання, сприяти підвищенню рівня психолого-педагогічної обізнаності батьків щодо виховання дітей.

Зміни об'єктивних умов реалізації освітнього процесу, прийняття професійного стандарту вихователя передбачають трансформацію професійної майстерності педагога. **Одним із пріоритетних напрямів роботи закладу є збереження та зміцнення психічного здоров'я всіх учасників освітнього процесу.** Тому психологічна служба нашого ЗДО спрямувала свої зусилля на забезпечення необхідної психологічної допомоги та підтримки в умовах кризового стану й перенесення фокусу уваги педагогів, які були в стресовому стані від подій, що відбувалися, не розуміли, як самим бути емоційно-стабільними, знаходитись у ресурсі та при цьому надавати якісні освітні послуги.

У наукових працях Панка В.Г., Ткачук І.І., Карамушки Л.М., Гнідої Т.Б., Ройз С. значну увагу приділено означеній темі, на що у своїй роботі спирається та використовує на практиці практичний психолог закладу Гелета Жанна Євгенівна.

Фото 1. Воркшоп «Усвідомлення педагогами себе і своєї діяльності в дистанційному форматі як шлях до професійного зростання»

Упродовж останніх трьох років здійснюється профілактична робота – з учасниками освітнього процесу щотижня проводяться «Психологічні хвилинки». До них увійшли техніки, вправи для зниження стресу, саморозслаблення, відновлення власних ресурсів в умовах воєнного стану в країні. Педагоги закладу у своїй роботі з дітьми використовують ці техніки для налаштування на заняття, зняття зайвої напруги та для забезпечення емоційного комфорту. Воркшопи, семінари, тренінг, лекторії, колоквіуми проводяться як в онлайн, так і в офлайн режимах.

Під час воркшопу за темою «Усвідомлення педагогами себе і своєї діяльності в дистанційному форматі як шлях до професійного зростання» педагоги підвищили мотивацію до професійного зростання, розвинули ділові якості сучасного педагога, розкривали свій творчий потенціал. Вправи мозкового штурму, вирішення проблемних ситуацій, співпраця в малих групах сприяли розвитку Soft Skills («м'яких» навичок). У результаті їх удосконалення вихователі зуміли адаптуватися до нових викликів на освітянській ниві та забезпечити особистісно орієнтоване й ефективне навчання, що позитивно вплинуло на успішність і мотивацію вихованців.

Тренінг «Вплив установок і стереотипів на особистість педагога» мав на меті виявлення та корегування неадаптивних стереотипів у професійній діяльності кожного з учасників освітнього процесу в закладі.

Педагоги закладу взяли участь у колоквіумі «Психічне здоров'я педагога: шляхи його збереження та зміцнення», де особлива увага приділялася психопрофілактиці психічного здоров'я, гармонізації внутрішнього світу педагогів, формуванню практичних навичок подолання несприятливих емоційних станів, володіння собою в різних життєвих і професійних ситуаціях, розвитку самоусвідомлення, саморефлексії та самоаналізу як необхідних складових здоров'я.

Фото 2. Колоквіум «Психічне здоров'я педагога: шляхи його збереження та зміцнення»

Закріпивши фактори, які позитивно та негативно впливають на стан психічного здоров'я, **практичний психолог провела з педагогами низку технік і вправ майднфулнес** (усвідомленості). Це практики, що навчають бути повністю присутнім у теперішньому моменті – «тут і зараз», допомагають помічати звичні стани свідомості, контролювати увагу та поведінку. Виконання їх сприяє розвитку стресостійкості та меншої схильності до нав'язливих думок.

У закладі систематично здійснюється профілактична робота в рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я, ініційованої першою леді України Оленою Зеленською, із питання формування суспільної культури піклування про ментальне здоров'я всіх учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні шляхом використання інновацій. Практичний психолог розробила та провела низку заходів з усіма учасниками освітнього процесу: заняття з дітьми щодо збереження ментального здоров'я, семінари, лекторії та тренінги з педагогами й батьками, Google-опитування для ознайомлення із загальним показником психоемоційного стану учасників освітнього процесу закладу.

Фото 3. Тренінг «Важливі навички в умовах стресу»

Педагоги взяли участь у тренінгу «Важливі навички в період стресу», який провели фахівці неурядової організації «Польська гуманітарна акція в Україні». Організація є Інформаційним центром із допомоги жертвам війни в Україні. У ході проведених активностей учасники заходу навчилися справлятися з несприятливими ситуаціями сьогодення.

Як результат плідної роботи психологічної служби щодо підвищення рівня психологічної та педагогічної компетентності педагогів – забезпеченням психологічної підтримки вихованців активно займаються і вихователі закладу.

Для якісної та ефективної реалізації психологічного супроводу педагога постійно підвищують рівень педагогічної компетентності шляхом самоосвіти. Беруть участь у проєктах, семінарах, вебінарах, проходять онлайн-навчання, різноманітні курси на базі КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти», видавництва «РАНОК», проєкту «PROMETHEUS» «EdEra», цифрове видавництво «Екпсертус» та інші. А також систематично публікують свої авторські розробки на сайтах національної освітньої платформи «Всеосвіта», освітнього проєкту «На урок», «ВсімОсвіта», є переможцями та призерами Фестивалю «добрих практик» освітян Харківщини «Майстри педагогічної справи презентують» (дипломи I ступеня – 1, II ступеня – 1, III ступеня – 5).

Наталія Робур і Валентина Лешева брали участь у VIII щорічному Всеукраїнському конкурсі «Педагог-новатор» на «Шкільному порталі» та посіли призове місце.

Упродовж 2021–2023 років заклад співпрацював із лабораторією психології дошкільника Інституту психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. За цей час було проведено експериментальне психодіагностичне дослідження щодо здійснення комплексної оцінки готовності дитини старшого дошкільного віку до шкільного життя «Чарівні перетворення», брали участь у трьох зустрічах – пленарних засіданнях і серії науково-практичних семінарів «Завтра в школу: навігатор для дорослих».

До електронного збірника ввійшла стаття директора закладу Оксани Богатирьової «Збереження дитинства як особливого світу життєдіяльності дитини в умовах переходу від дошкільної освіти до шкільного життя» (Збірник НАПН України «Готовність дитини старшого дошкільного віку до навчання в умовах реформування української школи»: матеріали II науково-практичного семінару, 2021 р.).

Підсумовуючи, зазначимо, що завдяки обґрунтованому вибору та використанню форм і методів роботи в дистанційному форматі організації освітнього процесу відбулися дієві зміни в трансформації професійного розвитку сучасного педагога.

А плідна співпраця психологічної служби з педагогічним колективом і адміністрацією закладу, надання вчасної психологічної підтримки батькам, підвищення рівня їх психолого-педагогічної обізнаності щодо виховання дітей у цілому позитивно вплинуло на ефективність психологічного супроводу в закладі навіть в умовах воєнного стану.

Оксана Богатирьова, директор ЗДО

Електронне видання

Освітній менеджмент: моделювання інноваційних процесів: каталог вісімнадцятої обласної тематичної онлайн-виставки ефективного педагогічного досвіду. – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2025. – 48 с.

Редактор: *Писаренко Тетяна*

Технічне та художнє оформлення: *Семисошенко Севіль*

Матеріали підготувала: *Галушко Наталя*

Харківська академія неперервної освіти
61057, м. Харків, вул. Григорія Сковороди, 24,
тел./факс (057) 731-21-31,
E-mail: kvnz.hano@gmail.com
neperervna2001@gmail.com
Web-сайт: www.edu-post-diploma.kharkov.ua